

Jaarverslag 2025

jan.	feb.	mrt.	apr.	mei	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.
------	------	------	------	-----	------	------	------	------	------	------	------

Algemeen

Heemkundekring “De Vierschaer”, opgericht op 10 september 1982, opereert als een zelfstandige vereniging, is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Breda, en is aangesloten bij de Stichting Brabants Heem, waarin 127 Brabantse heemkundekringen met meer dan 33.000 heemkundigen zijn aangesloten.

Statutaire doelstelling:

De vereniging heeft ten doel:

- De voormalige gemeente Wouw op elk gebied, dat onder het begrip heemkunde valt, te bestuderen en te onderzoeken;
- in brede kring belangstelling te wekken voor de eigen streek en bevolking;
- te ijveren voor het behoud van het eigen karakter en de schoonheid van dorp en omgeving en van cultuurhistorische en heemkundig waardevolle zaken.

Bestuur

Op 1 januari 2025 had het bestuur de volgende samenstelling:

- voorzitter: vacant
- secretaris / penningmeester: Toon Schijven
- bestuurslid: Bart Mariën.

Tijdens de Algemene Ledenvergadering gehouden op 29 maart 2025 zijn zeven nieuwe bestuursleden gekozen. Op de eerstvolgende bestuursvergadering zijn de taken als volgt verdeeld:

- voorzitter: Bart Mariën
- secretaris: Toon Schijven (tot 1 juni 2025); Paul Snoeij (na 1 juni 2026)
- penningmeester: Toon Schijven (tot 1 juni 2025); Urs Luder (na 1 juni 2026)
- bestuurslid: Paul Snoeij (tot 1 juni 2026)
- bestuurslid: Urs Luder (tot 1 juni 2026)
- bestuurslid: Adriënne Hermans (Fotocollectie)
- bestuurslid: René Hermans (Tijdschrift en nieuwsbrief)
- bestuurslid: Kees Bovée (Beheer-, Inventarisatie en Registratie Collectie)
- bestuurslid: Kees Poldermans (Beheer-, Inventarisatie en Registratie Collectie)
- bestuurslid: Rinus Jaspers (Beheer-, Inventarisatie en Registratie Collectie)

We hebben op 1 juni 2025 afscheid genomen van Toon Schijven als bestuurslid.

Het bestuur vergaderde in 2025 vier keer, waarbij veel aandacht werd geschonken aan de erfgoed collectie van de Vierschaer. Zowel het beheer als het toegankelijk maken ervan hebben een hoge prioriteit. Daarnaast kwamen ook allerlei lopende zaken aan de orde.

Ledenvergadering

De algemene ledenvergadering werd gehouden op vrijdag 29 maart 2025 met een opkomst van 17 leden. Als leden van de kascommissie voor het boekjaar 2025 werden Nori Bastiaanse en Camiel Bastiaanse gekozen. Reserve is Annie Bovée. Toon Schijven kondigde tijdens de ALV aan zijn bestuursfunctie na 15 jaar per 1 juni 2025 neer te leggen. Toon geeft aan wel de website te willen blijven bijhouden. Er zal daarmee naast (sowieso) een nieuwe voorzitter ook een secretaris en penningmeester gekozen moeten worden. Met inachtneming van de statuten mag het bestuur dit in eigen kring doen (zie boven). Toon Schijven blijft aan tot 1 juni 2025 om te zorgen voor een goede overdracht van de taken als secretaris en penningmeester.

De Vierschaerspeld

Tijdens de algemene ledenvergadering is door Bart Mariën, namens het bestuur en de leden, de Vierschaerspeld met bijbehorende oorkonde en bloemen als dank voor de inzet uitgereikt aan Toon Schijven. De tekst van de oorkonde is hieronder weergegeven:

Het bestuur van Heemkundekring de Vierschaer te Wouw heeft besloten om Toon Schijven, wonende te Roosendaal, toe te kennen de zilveren dasspeld, verbonden aan deze oorkonde, omdat hij als geen ander in zijn functie als secretaris en penningmeester invulling heeft gegeven aan de doelstellingen van onze vereniging.

a. In 2010 functioneerde hij binnen het bestuur als notulant.

b. Vanaf 2011 was hij secretaris waarbij hij alle werkzaamheden die bij deze functie behoorden met stiptheid vervulde.

c. In 2013 werd hij tevens penningmeester, waarbij hij ook de ledenadministratie op zich nam en zorgde voor het vervaardigen van de stickers voor de verzending van de tijdschriften.

d. Vanaf 2010 verzorgde hij de website van de vereniging en breidde die uit met de nodige informatie. Zo kwamen de bidprentjes online waar veel mensen informatie uit konden putten.

e. Hij was tevens de technische man bij de regionale quiz die onze vereniging een aantal malen organiseerde en ontwierp hij de PowerPointpresentaties voor deze quiz.

Mede dankzij zijn niet nalatende werklust bleef De Vierschaer een vereniging die waardering genoot in de Wouwse gemeenschap, de andere kerkdorpen en binnen het Brabants Heem.

De Vierschaertrofee

De strijd om de "Vierschaertrofee", gehouden tijdens de algemene ledenvergadering van 29 maart 2025, werd dit jaar gewonnen door Eduard Hof en was samengesteld door Camiel Bastiaanse.

Leden en begunstigers

Op 31 december 2025 telde de vereniging 318 leden.

In 2025 verloren wij 5 leden en hebben 7 leden, onder andere in verband met de gezondheid, opgezegd.

In 2025 hebben zich 13 nieuwe leden aangemeld.

Vrijwilligers

Voor de vrijwilligers van de heemkundekring wordt jaarlijks een activiteit georganiseerd in de vorm van een barbecue. In 2025 vond die plaats op zaterdag 13 september op het landgoed Wouwse Plantage met ongeveer 40 deelnemers. Ondanks dat het weer niet mee zat, werd het toch een geslaagde middag. Toon Schijven kreeg tijdens de vrijwilligersmiddag niet alleen waardering in de vorm van bloemen, maar de voorzitter Henk Hellegers van Brabants Heem was naar Wouwse Plantage gekomen om Toon voor zijn vele verdiensten de zilveren speld van deze overkoepelende stichting op te spelden.

Werkgroepen

Werkgroep bezorging

De werkgroep bezorging, bestaande uit René Hermans, Adriëne Hermans, Evi Jaspers, Arno Melis, Annelies Cuperus, Ellen Hermans, Bart en Manon van Oudheusden, zorgde weer voor de verzending per post en de verspreiding in de kerkdorpen van de boekjes en de nieuwsbrieven. Deze laatste worden ook per e-mail verspreid aan ruim tweehonderdtwintig leden.

Werkgroep Bid- en devotieprentjes

Beheerder van de collectie bidprentjes is Frank Schijven. De database van de bidprentjes was recent geactualiseerd en is op de website geplaatst. De vereniging heeft inmiddels de beschikking over een genealogisch bestand van mensen, afkomstig uit Wouw, met een omvang van meer dan 82.000 namen. Het gaat om families die in Wouw wonen of gewoond hebben. Van sommige families hebben we ook gegevens van buiten Wouw. De verzameling staat nu in een ruimte bij café "Donkenhof" en is daardoor helaas moeilijk bereikbaar. Het bestuur is in 2025 begonnen met te kijken op welke wijze de bereikbaarheid vergroot kan worden. Hierbij wordt o.a. gedacht aan het digitaliseren van de bidprentjes en bijvoorbeeld via Brabant Cloud beschikbaar te maken.

Werkgroep BIR (Beheren, Inventariseren en Registeren van de Vierschaer Collectie)

Drie bestuursleden Kees Bovée, Rinus Jaspers en Kees Poldermans aangevuld met Karel Schrooyen gaan de erfgoed collectie van de Vierschaer opnieuw inventariseren. Maar de eerste taak was de

verhuizing van nog bruikbare spullen uit de kelder van de kerk in Wouw naar één centraal opslagplek. De historische bruikleen- en schenkovereenkomsten zijn opnieuw bekeken en in een Excel bestand opgeslagen. De volgende stap is om een duidelijke scheiding te maken van de spullen die geschonken zijn en die in bruikleen zijn. Vervolgens krijgt iedere schenker de gelegenheid om zijn spullen op te halen. Hierna kan de rest beoordeeld worden op historische lokale waarde.

Werkgroep excursie

Kees en Annie Bovée hadden ook in 2025 weer een mooie excursie georganiseerd naar Hulst en omgeving. Op zaterdag 6 september vertrokken 56 deelnemers in de bus van De Groen naar Zeeuws-Vlaanderen. Na een uur rijden koffiepauze in het café 'Het Verdrongen Land' in Emmadorp. Daarna een rondrit in het oostelijk deel van Zeeuws-Vlaanderen. Gestopt werd net over de grens in België bij het spookdorpje Doel. Vervolgens werd het melkveebedrijf van de familie Voermans in Graauw bezocht. Na de uitleg over het veebedrijf werd het tijd voor de inwendige mens. In Hulst bij 'De Koning van Engeland' werd, na wat onduidelijkheden, een lunch geserveerd.

Na de lunch een wandeling over een gedeelte van de vestingdijken onder de leiding van stadsgidsen, met uitleg over de Pagadderoute, en een bezoek aan de Sint-Willibrordusbasiliek. Er was ook nog tijd over voor een vrije wandeling in het mooie stadje Hulst. Op de Markt was het druk doordat onder meer de brandweer van Woensdrecht er demonstraties gaf. Gelukkig was er genoeg horeca om bij het mooie weer nog even een terrasje te pakken. Rond 17.00 uur vertrok het gezelschap weer naar Wouw, waar we een uur later arriveerden.

Werkgroep fotocollectie

De fotowerkgroep is in 2025 nieuw leven ingeblazen en bestaat nu uit: Adriënné Hermans, Gerard Haast, Jurgen Hermans en Kees Hellemons. De taak van de werkgroep is om de ruim 10.000 foto's te scannen en te beschrijven zodanig dat ze toegankelijk worden voor een groot publiek, onder ander via de website in samenwerking met Brabant Cloud. Het is een gigantische klus. De leden van de werkgroep zullen ook 'de boer op moeten' om mensen te benaderen om op die manier gegevens te verzamelen en beschrijvingen compleet te maken. Mocht u meer willen weten of interesse hebben, neem dan contact op met het bestuur.

Werkgroep houtzagerij

De houtzagerij werkgroep bestaat uit Eduard Hof, Gerrit Hopmans, Urs Luder en Wim Simons. Door de machines te gebruiken zoals ze ruim 100 jaar geleden bedacht en gemaakt zijn proberen wij het oude ambacht van het industrieel verzagen van boomstammen tot planken en balken in ere te houden. Daarbij horen ook de noodzakelijke reparaties en het onderhoud om alles scherp en draaiend te houden. Ook in 2025 zijn opdrachten voor verschillende partijen uitgevoerd worden, zoals b.v. voor een vrijwilligers groep in Nispen, welke het plaatsen en de onderhoud van banken langs de fiets- en wandelrouten in de gemeente Nispen verzorgt. Tijdens de jaarlijkse rondleidingen op het landgoed hebben ruim 150 belangstellenden de werkzaamheden zeer geïnteresseerd gevolgd en konden er vragen gesteld worden.

Werkgroep redactie

De eerste uitgave van 2025 was het dialectwoordenboek "Wouwele in 't Wouws" samengesteld door Adriënné Dekkers, André Dingemans († 2024), Wim Groffen, René Hermans, Jan van Oers en Karel Schrooyen. Kort nadat het boekje was afgerond is André Dingemans onverwacht overleden.

De redactiewerkgroep, bestaande uit René Hermans, Adriënné Dekkers, Kees Bovée, Huub Jonckheere, Frank Schijven en Henk Hellegers maakte in 2025 ook nog één gewoon nummer en één dubbelnummer over Wouwse herbergen en (eet)cafés. Op 26 september 2025 is het nieuwe dubbelnummer over de Wouwse cafés gepresenteerd tijdens een culinaire avond met Spaanse gerechten, bijzondere bieren en wijnen in café-zalen Donkenhof. Ruim 100 leden en niet-leden namen deel aan dit bijzondere evenement. In november 2025 verscheen het reguliere nummer met een beschrijving van de natuurrampen die Wouw en omgeving in 1925 troffen en het reilen en zeilen van de Wouwse gemeenteraad in 1925 werd ook behandeld, beide door Henk Hellegers. Karel Schrooyen vertelt hoe hij zijn grote liefde vond in de Zurenhoek in het buitengebied van Wouwse Plantage. Het Wouwse nieuws uit de dagbladen uit het eerste halfjaar van 1975 werd samengevat door Kees Bovée. Het jaarverslag van 2024 van de Vierschaer zoals vastgelegd door Huub Jonckheere is ook afgedrukt in dit laatste nummer van 2025. Het vierde nummer van 2025 wordt afgesloten met wat oude versjes en liedjes verzameld door Piet Meul.

Voor 2026 wordt weer een themanummer in de serie Wouwse winkels en bedrijven verwacht. De drie andere nummers zullen weer reguliere nummers met een gevarieerde inhoud worden.

Werkgroep rondleidingen

Ook in 2025 zijn er in de vakantieperiode weer vier rondleidingen op het landgoed Wouwse Plantage gehouden. Die vonden plaats op woensdag 23 en 30 juli en woensdag 6 en 13 augustus 2025. We mochten dan ook in totaal 152 deelnemers begroeten en rondleiden. De rondleidingen werden in 2025 verzorgd door Kees Bovée, Annie Bovée, Huub Jonckheere en Els Vanaert. Voor Els Vanaert was het de eerste keer dat ze dit werk als gids deed. Zij werd op het landgoed geboren in de woning die nog steeds bekend staat als Prinsenhof. BN DeStem wijdde in 2025 een artikel aan deze rondleiding waarin vooral aandacht werd besteed aan onze nieuwe gids. De werkzaamheden aan de renovatie van het kasteel lagen helaas stil.

Voor 2026 staan er op de twee laatste woensdagen van juli en de twee eerste woensdagen van augustus weer rondleidingen op het programma

Werkgroep website

De website werd ook in 2025 onderhouden en regelmatig van nieuwe informatie voorzien door Toon Schijven. Op de website kan men informatie over de vereniging vinden maar bijvoorbeeld ook de nieuwsbrieven en jaarverslagen. Tevens is de database van de bidprentjes doorzoekbaar op de website.

Overige activiteiten

Externe activiteiten

- De secretaris heeft op 24 juni een inloopbijeenkomst van Brabants Cloud in Alphen bijgewoond. Daar waren, naast deelnemers vanuit Heemkundekring uit Baarle-Nassau, Historisch gezelschap vliegbasis Gilze-Rijen, Heemkundekring Molenheide en uit Alphen ook twee vertegenwoordigers van Erfgoed Brabant aanwezig. Na een presentatie over Brabant Cloud vertelden de deelnemers hun ervaringen met Brabant Cloud en Memorix Maior. De Heemkundekring uit Baarle-Nassau Amalia van Solms gebruikt het nu vnl. voor foto's, bidprentjes, boeken en hun tijdschrift.
- Twee bestuursleden, Bart Mariën en Kees Poldermans, hebben de finaleavond van de Rabo Clubkas op dinsdag 30 september 2025 in Theater De Maagd in Bergen op Zoom bijgewoond. Deze Clubkasactie heeft de vereniging € 417,06 opgeleverd.
- Twee bestuursleden, René Hermans en Adriënnne Hermans, hebben op 21 oktober 2025 het regio overleg West van Brabants Heem bijgewoond met als gastheer de heemkundekring Broeder Christoffoor in Oudenbosch. Besproken zijn o.a. wat nieuwtjes vanuit Brabants Heem, zoals een vernieuwde website en het Brabants Heemfonds. Ook was er aandacht voor de Stichting Historische Geografie Brabant. Ontstaan in Mierlo als een eigen initiatief, maar nog steeds groeiende. Het digitaliseert kadastrale archieven op perceelniveau, met aangevulde/verrijkte data) die op een toegankelijke manier zichtbaar zijn.

De nieuwsbrief

René Hermans slaagde er weer in om dit jaar de nieuwsbrief vier maal te laten verschijnen. Deze nieuwsbrieven kregen steeds meer kleur door de foto's bij de artikelen o.a. van Adriënnne Hermans. Toon Schijven zorgde ervoor dat de nieuwsbrief ook op de website was in te zien.

De regionale heemquiz

De vereniging nam deel aan de regionale Heemquiz welke op 21 november 2025 werd gehouden in het Gemeenschapshuis Vianden te Breda en georganiseerd werd door de Heemkundekring Paulus van Daesdonck. Ons team met Adriënnne Hermans, Frank Schijven, Karel Schrooyen, Willem-Jan Joachems en Kees Bovée en René Hermans was ook present. Het Vierschaarteam behaalde een hele mooie tweede plaats.

Uitslag regionale heemquiz 2025

Plaats	Heemkundekring	Punten
1	Broeder Christoffoor	114
2	De Vierschaer	106
3	De Vrijheijt van Rosendale	100
4	Ambachtsheerlijkheid Nieuw-Vossemeer	100
5	Jan uten Houte	98
6	Zuidkwartier	96
7	De Steenen Kamer	92
8	De Honderd Hoeven	91
9	Het Land van Gastel	90

10	Swerter Scive	90
11	't Sandt daer buyten	88
12	De Drie Heerlijkheden	86
13	De Wilhelmet	80
14	Hooghe Heerlickheit	79
15	Willem van Strijen	79
16	Fijnaart en Heijningen	76
17	Nyen Aenwas van Nassau	65

Sponsoring

De sponsor gedurende dit verslagjaar was voor alle nummers van het kwartaalboekje wederom Coppens Uitvaartzorg.

Ook werden de leden opgeroepen om hun stem in de Raboclubkascampagne uit te brengen op onze vereniging. Dit heeft een bedrag van € 417,06 opgebracht te besteden aan het uitdragen van heemkunde.

Bestuur Heemkundekring de Vierschaer
januari 2026